

Inserati se sprejemajo in veljajo trisopna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 "
15 " " " " 3 "

Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija na Starem trgu h. št. 16.

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:
Za celo leto . . . 10 gl. -- kr
za pol leta . . . 5 " -- "
za četrt leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:
Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrt leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je v Rožnih ulicah št. 25.

Izhaja po trikrat na teden in sicer v torek, četrtek in soboto.

Meščanje!

Več kot deset let je že, da gospodari kakor v naših državnih zastopih, takó tudi v občinskem odboru glavnega mesta naše ljube kranjske dežele, v Ljubljani, tista stranka, ktere politika se kaže v zatiranju našega slovenskega narodnega bitja in v zanemarjanju vsega, kar je dobro za ljudstvo, a v podpiranju ónega, kar koristi tisti predrzni in v našem glavnem mestu neopravičeni nemški agitaciji, ktéra se skriva pod frazo krivega liberalizma.

Neodvisni volilci III. razreda so kakor pravi možje na noge stopili, in združeni so v zadnjih letih si ves ta volilni razred osvojili. Mi upamo za trdno, da bodo naši prijatelji tudi letos vse žile napeli, da slavno to obdržimo, kar smo pridobili, s tem, da zopet volimo vse tri naše kandidate.

Ali naša zmaga bode še le potem popolna, kadar tudi v II. in I. razredu s svojimi kandidati prodremo.

Zatoraj pozivljamo tudi narodne volilce in k neodvisni meščanski stranki pripadajoče meščane II. in I. razreda nujno, naj v polnem številu na volišče pridejo in po svojem prepričanju svoj glas oddajo za naše kandidate. Če vsi pridemo, in če se ne damo motiti tujim vplivom ali malostnim obzirom, moremo tudi v teh dveh volilnih razredih svoje protivnike premagati. Ali tudi potem, ako bi še letos v teh dveh volilnih razredih ne zmagali, je vsacemu pravemu rodoljubu sveta dolžnost, da svoj glas oddá in s tem priča za svoje osvedočenje.

Naši kandidati so:

Za III. razred, ki voli 15. aprila:

Gospod **Janez N. Horak**, hišni posestnik,
„ **Josip Jurčič**, urednik.
„ **dr. Valentin Zarnik**, odvetnik.

Za II. razred, ki voli 16. aprila:

Gospod **Franjo Ravnikar**, deželni blagajnik.
„ **Luka Robič**, penzionirani davkarski višji nadzornik.
„ **dr. Josip Vošnjak**, zdravnik.

Za I. razred, ki voli 17. aprila:

Gospod **Andrej Dolinar**, trgovec in hišni posestnik.
„ **Josip Kušar**, trgovec in hišni posestnik.
„ **dr. Josip Poklukar**, posestnik.
„ **Josip Strzelba**, trgovec in hišni posestnik.

Národní meščanski volilni odbor.

Volilci!

Možje! Berite ta oklic narodne slovenske stranke, in volite tako, kakor vam um in srce velevali. Kdor je pošten, bo vedel ločiti kri od vode; kdor pa le na dobiček gleda, in se zamere boji, s takim je težko govoriti. Kakor je Kristus po hudem trpljenju in bridki smrti tretji dan častno in sijajno od smrti vstal, tako bo tudi našemu narodu enkrat prisijalo solnce svobode, da ne bo več zaničevan, da bo otrešel od sebe spono in verige, ki ga zdaj težijo. In kakor je bil hudo kaznovan in na vse čase od vseh narodov preklet izdajalec Judež Iškarijot, tako bo narod preklinjal imena tistih, ki ga zdaj v brezno in pogin tlačijo.

V času najhuje sile je celó pošten Peter Kristusa zatajil, pa je potem celo življenje jokal čez to svojo slabost; tako bodo tudi tisti obžalovali svojo slabost, ki si zdaj ne upajo k volitvi priti, in tako svoj narod zatajujejo, ter pravijo, da ga ne poznajo, kakor Peter Kristusa ni hotel poznati.

Ne gledajte preveč na dobiček, in ne skr-

bite, „kaj bomo jedli, s čim se bomo oblačili“; saj veste, da Bog vse ljudi živi, od lakote noben ne bo umrl, če se prav kakemu nemškutarju zameri. Za pravično stvar je treba tudi nekaj trpeti.

Najmanj pa se je bati letos narodnim uradnikom, ker sam minister Taaffe nam je porok, da se nobenemu ne bo las skrivil, ako narodno voli. Čas je že, da se narodni uradniki enkrat možé skažejo, da jih bo ljudstvo bolj spoštovalo, kakor do zdaj, ko so tako strahopetno zatajevali svojo domovino, da jih je narod že v en koš z nemškutarji metal.

Zares žalostno in sramotno je, da Slovenec v svoji lastni deželi nima nič veljave, in da ima domovina po besedah pesnikovih komaj grob za nas.

Bela Ljubljana, glavno mesto naše lepe kranjske dežele, in središče slovenskega naroda, postala bo še le potem v resnici „bela“, kedar se izvoli naroden mestni zastop, kedar bo bolj spoštovala poštenje in rodoljublje, nego časen dobiček. Mala in prijazna Loka, kjer so

Slovenci v vseh treh razredih zmagali, nam bodi v izgled in posnemanje!

Pa v izgled si lahko vzamemo tudi veliko mesto, „zlato“ Prago, ki je bila svoje dni tudi hudo ponemčena, zdaj jej pa stoji na čelu naroden slovansk zastop, ki se tudi z največimi napori nasprotnikov ne dá več iz sedla vreči. Kar je Praga za Čehe, Moskva za Ruse in Zagreb za Hrvate, to mora postati Ljubljana za nas kranjske, štajarske, koroške in primorske Slovence, središče vsega narodnega gibanja in mišljenja.

Zmaga v Ljubljani pomeni veliko, pomeni pridobitev važne trdnjave, ki nam bo zaslomba v prihodnjih bojih za našo narodno stvar. Izgled Ljubljane bodo posnemala druga mesta po deželi; zdravo srce je prvi pogoj za zdravo telo in dušo.

S temi besedami vošimo našim čitateljem vesele praznike, našim ljubljanskim volilcem pa veselo zmago v vseh treh razredih!

Beseda ljubljanskim volilcem.

Velikonočni čas je in po navodu svetega pisma naj vsak sleče starega ter obleče novega človeka. To velja tudi o Ljubljani, tudi ona naj se preobleče, to je: svoje staro oguljeno krilo zamenjati z novim, ki naj bo vse drugačno od starega. Kakor se človek navadno sodi po krilu, tako se sodijo mesta po svojem starešinstvu; to je namreč obleka, mesta, lepa ali grda, spodobna ali nespodobna, naravna ali nenaravna, a obleka je. To obleko ima Ljubljana zdaj že več let zapored nenaravno, grdo, ker je protinarodna, nemčurska, skrajni čas je toraj, da jo zamenjati z lepšo, naravnejšo, narodno, njej edino spodobno.

In to je na Vas, volilci! Ne morete lepše obhajati velikonočnih praznikov, nego če daste „beli“ Ljubljani svitlo narodno obleko s tem, da volite v mestno starešinstvo možake, kakoršne Vam priporoča narodni volilni odbor, a ne onih, ki Vam jih ponuja kazinska stranka, ktere dnevi bodo — po bliskih iz Dunaja — kmalu šteti. Saj Vam pa tudi nikakor ne bo težko voliti, če si ogledate kazinske kandidate in primerjate jih z našimi narodnimi; zdrava pamet Vam bo vodilo, da zavržete prve, a poprimete se drugih.

Ker bi pa vendar bil med Vami še kdo, ki kazinskih kandidatov ne pozna natančneje, bo morda prav, če jih vsaj površno nekoliko opišemo.

Kandidati tretjega volilnega razreda so: Albin Achtschin (Ahčin), ključavničar, Otmar Bamberg, knjigar in tiskar, in Janez Matjan, tapecirar. Razen tega, da so vsi nasprotniki narodne stvari in privrženci „prokletih grabelj“, nimajo prav nič takih lastnosti, ki so potrebne pravemu in dobremu zastopniku mesta. To ste že lansko leto spoznali, ko so Vam jih ponujali, Vi pa niste marali zanj. Zdaj Vam jih zopet priporočajo, a bodite prepričani, da se ti možje v preteklem letu niso prav nič poboljšali, zato za trdno pričakujemo od Vas, da bote letos ravno tako storili z njimi, kakor ste lani o sorej storili: zavrgli jih bote!

V drugem razredu Vam ponujajo dva moža, ki že več let v mestnem starešinstvu sedita, in to sta dr. Keesbacher in g. Karl Leskovic. Čeravno sta imela toraj večkrat priliko, kaj odličnega storiti za svoje volilce, vendar Vam zapisnik sej mestnega zastopa ne vé o tem ničesar povedati, preobračajte ga kakor koli hočete. Tretji je vit. Gariboldi — tisti Gariboldi, ki je slekel narodnjaka pa postal nemškutar. Ali je človek, ki svoje prepričanje premeni kakor srajco, mož za to, da bi se potezal za blagor svojih volilcev, to bote najlažje sami razsodili. Nadjamo se, da bo tudi gledé teh treh odločila Vaša zdrava in zrela pamet se za narodne kandidate — vzlasti, če se bote spomnili pomenljivih besedi našega ministra notranjih zadev, grofa Taaffeja, v državnem zboru, ker je rekel, da ne bo trpel, da bi uradniki žalili ali zatirali katerokoli narodnost. Toraj se tudi uradniku ni treba ničesar bati, če bo šel po svojem prepričanju voliti narodnega kandidata, strahovanja bo menda kmalo konec, ker bo nehala doba priganjanja Slovanov.

Najvažnejši je v Ljubljani prvi razred. Tu so volilci večidel premožni in omikani, vendar je strahovanje zadnja leta tudi tu hudó razsajalo na kvar narodni stranki in pravemu prepričanju. Ta razred je sam po sebi najbolj samostojen, ni treba se mu strašiti zamere, vsak volilec je sam toliko previden in prebrisan, da vé, kaki možje so vredni njegovega

zaupanja. Ali ni toraj res skoro žaljivo, če Vam, volilcem prvega razreda, kazinarji ponujajo take kandidate, kakor je dr. Schrey, dr. Suppan, dr. Suppantšitch in recimo tudi g. Lukman?

Kaj je dr. Schrey, to že vsak vé, ker se mož sili v vsako reč, toraj je o njem veliko slišati, a le dobrega premalo. Kdor ima po več poslov, nobenega ne opravlja dobro, zato bo prej onih držal se, ki kaj neso, in to je njegova advokatura in deželno odborništvo, za vse drugo se ne more toliko zmeniti, kolikor se bi moral. Razen tega je zagrizen nasprotnik slovenskega jezika in narodnega napredka.

Njegova tovarša dr. Suppan in dr. Suppantšitch (Župančič) tudi nista prijatelja Slovencev in akoravno sta že več let v starešinstvu, se o njunih zaslugah za mesto in volilce nič ne vé in ne sliši; ker sta vedno zvesta pristaša „prokletih grabelj“, sta tudi ona kolikor toliko pripomogla k temu, da gre mestno gospodarstvo na vzdol.

Gosp. Jože Lukman je nov kandidat, o katerem do zdaj celó nič slišati ni bilo. Zato smemo po vsi pravici trditi, da nima tistih lastnosti, ki so dobremu mestnemu svetovalcu potrebne, kajti „ustavoverstvo“ samo ne zadosti.

Taki so toraj možjé, ki jih Vam volilcem ponujajo kazinci. Primerjajte jih z našimi narodnimi, ki jih videte zgorej, in prepričani smo, da se ne bote vsedli kazincem na limance. Predolgo že gospodarji ta svojat na rotovži, skrajni čas je toraj, da jej vrata pokažete in daste mestu starešinstvo, kakoršno edino je naravno v glavnem mestu Slovenije — starešinstvo narodno. Storite, da bo tudi Ljubljana čez dolgo let zopet enkrat imela velkonočne praznike vesele!

Sodba nemškega zgodovinarja o Turčiji in Jugoslovanih.

Najznamenitejši nemški zgodovinar naše dobe B. Hellwald piše o južnih Slovanih v zaimivem članku pod naslovom: „Vzhodno vprašanje kot vprašanje omike“ — med drugim naslednje:

„Kedor v duhu pregleduje zgodovino osmanstva, mora se posmehovati onim gospodom zelene mize, ki so razpisali tako nazvano pariško konferenco. Ti čudni ljudje ojačili so se ter glasovali s svojimi kanclerji enodušno, da mora biti Turčija privzeta k evropskemu koncertu, da se ima smatrati kot soroden člen v vrsti omikanih narodov. Ko bi se toraj takovo stališče dalo pridobiti kar naravnost brez vseh okoliščin, potem bi ne trebalo stoletnega truda in boja, predno se pridobi in razširi omika. — Sedaj pak se siromaki čudijo, da turška vlada ni izpolnila nad, ktere so v njo stavili, da koncem še celo kriči in se usti, češ, da se mora poprejšnja pogodba osnovana od posamnih strank preklicati, odstraniti in uničiti.

Kedor nemogočo pogodbo stori, ne sme se čuditi, če kontrahenti pogodbe ne drže. A kje-li so kulturni čini osmanstva, ki bi nas zagotavljali, da Turčija zavzema stališče odmenjeno jej po pariški pogodbi?

Kaj daje Turčiji pravico, prisvajati si stališče, ktero bi jej njeni prijatelji „v imenu kulture“ še sedaj radi pridobili? Nikedo ne more imenovati takovih kulturnih činov, naj jih že poskusi iskati s še toliko pridnostjo.

Nasproti pak mora vsak nepristranski zgodovinec krivdo slabega razvoja kulture pri bal-

kanskih narodih zvrčati na osmanstvo. Kedor pozna zgodovino teh narodov, oni bode vedel, da so stali Srbi in Bolgari v dobi, ko so poplavile turške druhali plemenite kraje stare Ilirije, na taki stopinji omike, kakoršno bi bil prisodil edino narodom zapadnim, tako da je bila opravičena nada, ki bi bila imela združiti vzhod z zapadom pod geslom prosvéte in razvojem duha. Seveda mora znati staro slovstvo onih narodov, starosrbske in starobolgarske pesmi lirične in epične, poprej ko si more dovoliti zgodovinar sodbo o bodočnosti nesrečnih onih narodov. A vendar je nebrojno ljudi prisvajajočih si prava omikancev, ki se morda, če jim pripoveduješ o nekdanji visoki stopinji omike, posmehujejo, sicer pa zmajujejo z ramami. Resnični dogodki pa se ne ozirajo na predsodke takovih nevednežev iz srda proti narodu. Vsa kulturna moč teh narodov, kojim je bil Bizanc žareča svetloba vede in uravnosti ves srednji vek, svetloba pravim, ki je razsypala žarke svoje po vsi Jugoslaviji, ter napajala z omiko renaissance vse bližnje sosede, — izginila in ugasnila je pod divjim konjstvom osmanstva.

Kaj da je povod sedanje večkratne divjosti nesrečnih narodov, to je menda vsakemu jasno, in če nekoji brezvestniki in pamfletisti omenjene narode proglašajo za divje in surove druhali barbarov neugodne civilizacije, pač pozabijo oni gospodje, da so edini vzrok onega barbarstva njihovi tlačitelji Turki. Ravno sedaj čitam v nekterih listih vesti o begajočih Turkih in o groznih činih maščujočih se Bolgarov. Ne verujem sicer „groznim“ tem činom, a kolikor je resnice o onih vestih, toliko obsodbe je tudi v begu Turkov idočih proti Stambulu.

Zakaj pač beži turško prebivalstvo pred Bolgari? Se-li ne boji povračanja? — A kako, — zakaj se bojimo osvete? Istina je, da se maščuje le oni, ki ima k temu vzrok. Izkratka — napočil je dan poplačevanja, približala se je nemesis. A ne treba nemese, mesto nje postavim enodušni vesoljni svet, ki vlada zakon o vzrokih in učinkih, in razjasnim si lahko prejšnjo trditev. Edino to naj nam bode voditeljem pri onem razmotanju bolgarskih in ruskih okrutnosti, koje imajo seveda žurnalistični in diplomatični eskamoterji samo na papirji. Kjerkoli so bili evropski narodi pogaženi od mongolskih kopit, tam bil je povsodi velik razdor v popetji do omike. Zgodovina ruska podaja nam o tem vzgled.

Komaj pa so otresli tatarske okove, težeče jih po več stoletij, takoj so razumeli klic prosvete, in čez nekaj let doidejo narodnosti one, ki niso bili tako nesrečni prenašati skozi stoletja sužnost barbarov. Kulturni napredek pa je pri osvobojenih na Balkanu očividni. Znan je pri Grkih, ki dihajo še le 50 let svobodno, zapaziš ga lahko pri Srbih, kterim je še pred nekimi leti tičal turški paša v želodci, da, tudi pri Bolgarih pojavi se napredek narodnega osvobojenja takoj, ko se dežela uredi administrativno. Nijeden misleč človek ne more zadržati v sebi prepričanja, da osvobojenje iz jarma osmanskega požene pri vsih doslej neznatnih narodih kalj omike in posvete, da jim obudi svoboda tudi željo po vsestranskem duševnem razvoju, naslanjaje se na zapadne omikane svoje brate.

Z drugimi besedami: „Kulturni prepod balkanskih narodov je in mora biti spojen s popolnim poginom in propadom gospodarstva osmanskega.“

Politični pregled.

Avstrijske dežele.

V Ljubljani 11. aprila.

Nemški Pemci že delajo priprave za prihodaje **volitve v državni zbor**. V tem pa niso popolnem edini: Občine hočejo imeti kandidate po svoji volji, kazina v Pragi jim pa hoče svoje vsiliti. Ko so pa občine izrekle, da si bodo raje od Dunaja pustile kandidate diktirati, ko od Pražke kazine, so se Herbst in drugovi toliko vdali, da hočejo kandidate postaviti v porazumljeni z občinami.

Ustavovercem hudo prede, ker je **Taafe** rekel, da hoče pri volitvah nevtralen ostati, in tako vtegnejo ustavoverci v mnogih krajih propasti, ako vladni aparat ne bo več zanje delal. Tudi na Dunaji in drugodi po nemških krajih se že močno brigajo za prihodnje volitve. Treba bo tedaj, da mi Slovenci koj po Veliki noči, kedar bodo ljubljanske volitve končane, začnemo delovanje za volitve v državni zbor.

Za volitve v **Ljubljani** se od obeh strank močno agitira, ker je to najvažnejša pozicija slovenskega naroda. Zmaga Slovencev v Ljubljani pomeni zmago po celi deželi, zmago v občinskih, deželni in državnih volitvah. Pri toliki važnosti ljubljanskih volitev je res skoraj neverjetno, da se večina „narodnjakov“ tako malo zmeni za izid teh volitev, in prepušča vse dela le slovenskim časnikarjem in nekterim drugim vnetim možem, ki najdejo povsod mnogo nasprotja in težav, pa malo materialne in moralne podpore.

Avstrijsko-ruska meja je zopet odprta. Vesolje nemškutarjev, da bo zavolj kuge ruska meja delj časa zaprta, in da bo to Rusiji mnogo škodovalo, bilo je kratko.

Bošnjaki in Hercegovinci niso nič kaj zadovoljni z avstrijsko vlado, to pa izvira od tod, ker se Turkom skoraj take pravice dajejo, kakor so jih prej imeli. Reklo se je kristjanom in vruišim se beguncem, naj se z begi spravijo in da prej ne dobodo nobene podpore. Tega pa nečejo. Mnogi so od lakote umrli, zopet drugi se selijo v celih trumah v Črnogoro. Komentara ni treba.

Po **Bosni in Hercegovini** je hodil pretekle dni apostolski vizitator škof Forlani s kanonikom Bezičem v imenu papeževem, da vidi in spozna stan in potrebe katoliške cerkve in poroča na tanko Leonu XIII. Nazaj gredoč je obiskal škofa Strosmajerja v Djakovu, kardinala Mihaloviča, bana Mažuraniča, vojaškega predstojnika Filipoviča itd. v Zagrebu. Upajmo, da silni nevarnosti, ktera od strani pravoslavne ali razkolniške pretf ondotinim in bolgarskim katolikom, se nič ne zamudi od strani katoliške — njim na blagor!

Vnanje države.

Vsi judovski listi kar z zobmi škripljejo nad **Ismael pašo**, egiptovskim podkraljem. Ta mož je namreč velik zapravljivec in je tudi judom strašno veliko dolžan. Prišlo je tako daleč, da so ga angleški in francoski judje pod kuratel djali, in mu postavili s pomočjo svojih vlad enega Angleža in enega Francoza za kuratorje, ki sta imela ministerstvo čast, ter nadzorovala egiptovske finance. Zdaj se je pa podkralj ali kedive tega naveličal, in je tista dva Evropejca spodil. Na to strašno vekanje po vseh liberalnih (recte judovskih) listih. Žugajo, zabavljajo in moledvajo angleško in francosko vlado, naj bi kar z vojaško močjo zvitega Turka prisilili, da bo svojo glavo zopet pod jarem judovske kuratele pripognil. To je pa sitna reč, posebno za Angleže,

ki imajo že drugodi dosti opraviti, v Afriki, v Afganistanu itd. Nam Slovincem zna pač vse jednako biti, ali dobodo judje svoj denar nazaj, ali ne.

Iz bojišča v **Afriki** se poroča, da so bili **Angleži** zopet tepeni, in da so jim Zulufabri pobrali 20 voz, ter vse spremljevalce vozov pobili ali pa razkropili.

Bolgarska „narodna skupščina“ je sklenila popolno tiskovno svobodo. (Srečni Bolgari!) Kneza pa nečejo voliti, dokler ne bo vsa Bolgarija združena. Za ustajo, ki se ima pričeti, kedar Turek v Rumelijo pride, delajo se že priprave. To poročilo pa se ne vjema s pismom **Hubmajerjevim**, da je bil prisiljen, svoje poveljništvo odložiti. Če je bil pa povabljen, stopiti v bolgarsko armado, potem se reši uganjka tako, da misli Bolgarija sama oficijalno vojsko pričeti s Turčijo, kar bi bilo pač pametneje, nego uboge ustaše v stradanje in smrt goniti, z dobro preskrbljeno armado pa čakati in gledati, kaj bodo oni revčki naredili.

Zaradi mešane zasedbe **Rumelije** se vlasti ne morejo zediniti. Zdaj se hoče vsa reč eni sami vlasti prepustiti. Tako bo pa zopet težko najti, ker nobena država ne bo rada ljudi in denarja žrtvovala zastoj.

Garibaldi je prišel v Rim in ljudstvo ga je živahno pozdravilo. Mož pa je zelo oslabil in bolehen, kralj **Humbert** sam ga je prišel obiskat na stanovanje. Vkljub temu pa je Garibaldi očiten republikanec in je rekel nedavno, da vojaščina požre četrti del vseh dohodkov. V tem je pa mož nedosleden. Na eni strani hoče, da bi si Italija osvojila vse dežele, kjer je le kak Lah naseljen, tako Nizzo, Trentinsko, Gorico, Trst, Istro, Dalmacijo itd., po drugi strani pa zabavlja čez preveliko armado. Če hoče Italija vse omenjene kraje, ki se imenujejo „Italia irredenta“, pridobiti, mora postaviti še enkrat toliko vojakov na noge, ko jih ima zdaj.

Ljudje ugibajo, iz kakšnega nagiba je **Garibaldi** v Rim prišel. Dunajski „Tagblatt“ pa pravi, da je prišel v Rim umirat.

Izvirni dopisi.

Iz Ljubljane 11. aprila. Požrtvovalnost narodne stranke je res čudovita. Če se ljudje k volilnim shodom povabijo, nobenega blizo ni; agitacija se prepusti revežem, ki ga še nobeden ne pogleda, če v hišo pride. Kaj bo tak opravil? Pri nasprotni stranki agitirajo odlični voditelji in vplivni možje; Dežman, Pirker, celó deželni glavar Kaltenegger je svoj čas agitiral. Naši merodajni premožnejši ljudje pa mislijo, da jim bo precej krona z glave padla, če bo kateri kak korak za narodno stvar storil. Posebno v prvem razredu zamorejo le veljavni možje agitirati, pa vsakemu gre le „gšeft“ čez vse, in vsak misli, da mora precej konkurz napovedati, če en dan ni pri svojem opravilu. Tega pa ne pomislijo, koliko materialne škode nam vzraste iz tega, da imajo v vsih zastopih večino nasprotniki, ki so že dosti očitno pokazali, da ne znajo g spodariti štedljivo. Nakup kopelji v Koléziji je potrata, ki nas stane 10.000 gld. Znano je tudi, koliko tisočev je mesto škode imelo pri nakupu **Novakove hiše**. Nespretno zidanje šolskih palač in visoke plače učiteljev, večne nagrade mestnim uradnikom in služabnikom so stroški, iz katerih izvirajo vedno rastoče občinske priklade, in zaradi tega gospodarstva moramo slabo vino in pivo tako drago pačevati, kakor

nikjer drugodi. Zdaj so nam še judje v mesto privlekli, ker so jim mestno daco izročili, in počasi bomo prišli v judovske kremplje tako, kakor Hrvatje in Poljaki.

Naši premožni narodnjaki tudi mislijo, da volilna agitacija nič ne stane, mislijo, da tiskarne oklice in plakate zastoj tiskajo, da „dinstmani“ zastoj okoli nosijo, da fiakerji na dan volitve zastoj vozijo itd. Mi ne pokopujemo glasov, ampak se opiramo na poštenost naše stvari, pa smo naštehi zgoraj več potreščin, ki vendar denar stanejo.

Ker pa naši narodni velmožje žepe tako stiskajo, se skoraj ne moremo geniti. To sem pooblaščen povedati od strani agitacijskega odseka, da bodo ljudje vedeli, s kakimi težavami se imamo boriti. Vkljub temu pa naj bodo naši volilci le brez vse skrbi, mi imamo že vse tako napeljeno, da bomo v tretjem razredu gotovo zmagali, v ostalih dveh tega za gotovo ne vemo, vsakako pa bomo dosegli častno število glasov.

Nemškutarji so močno poparjeni, posebuo zarad izjave ministra **Taafeja**, njihovi agitatorji si ne upajo prav na dan, ker vidijo, da je večina ljubljanskega prebivalstva njim nasprotna, in da se iz njih povsod norce delajo, ter njih vabilne oklice raztrgavajo.

Zato le pogum! Stvar za nas dosti dobro stoji.

Domače novice.

V Ljubljani 12. aprila.

Zarad velikonočnih praznikov izide prihodnja številka „Slovenca“ v četrtek.

(Vabilo k občnemu zboru,) ki ga bo imela katoliška družba v četrtek po Velikonoči, t. j. 17. t. m., zvečer ob sedmih v društvenih prostorih.

Predsednik.

(O **Matici Slovenski**.) V „Obzoru“ (IX, 84) dovršuje se nam „Pogled na hrvatsku književnost 1878“ z nekterimi istinitimi opazkami, ki bi naj jih pomnili Slovenci. — „Vienac“ (XI, 14) pa prinaša „književni rad slovenski god. 1878“ (sp. S.), o katerem se ne more hvalliti, da je iskren ali istinit. Tu naj se pové le o „Matici“ naši, o kateri toži, da v njej t. j. v njenem odboru ne opravlja več učenih profesorjev. To obžaluje i Matica; a niti odbor niti zbor ni temu kriv, marveč gospodje profesorji sami. — Dalje pripoveduje, ktere knjige je priobčila Matica za l. 1878, češ, da malo, premalo; a zdi se, da i videl ni „Letopisa I in II dela“ tudi za isto leto, kajti našteva samo spise iz III in IV. dela. O spisih n. pr.: „Življeji človeški in njih vpliv na organizem človeški, sp. dr. Bleiweis; Innocencij III, sp. Borin; Nebeške komedije Dante Alighieria I. oddelek, posl. P. Koseski“ itd. itd. nič ne vé ali noče vedeti. — Matica nima nikjer v svojih pravilih §, koliko naj izda knjig slednje leto. Prizadeva si pa, da jih vsako godino izda toliko, da so vredne več nego znaša donesek letnikov po 2 gld. a. v. Po tem takem se nihče ne more pritožiti, da se mu godi krivica. Nemške ali francoske itd. knjige v obliki in obsegu polletopisa stanejo 2 gld. O romanih franciskih, sp. Jules Verne, opominja, da je že hrvaška Matica sprevidela, da niso za občinstvo naše. To čuti vrlo dobro tudi Matica Slovenska; a ravno po občnem zboru bil jej je priporočni dotični spis. — Soditi pa po opisu samem — dozdeva se človeku nepristranskemu, da je poročevalec o književnem radu slovenskem l. 1878 nalašč ali hotoma zamolčal bratom Hrvatom, da je vprav to leto „Slovenska Matica“ dala na svetlo „Hrvatsko

Slovnico za Slovence", spisal Fr. Marn, gimn. prof. v Zagrebu, kar bi pač vse rodoljube že s stališča vzajemnosti slovanske moralo veseliti. Da o tej knjigi (v 8° str. 168) poročevalc ne črhne ne besedice, je znak neke stranke, ki pa njej sami ni nikakor na slavo!

(Matica Slovenske 45. odborova skupščina) bila je 3. namestu 2. t. m. zaradi znane učiteljice pogreba, pri katerem se je vdeleževalo več učiteljskih odbornikov. Po ogovoru predsednikovem, v katerem soglasno z vnanjim odbornikom (g. Svetecem) odbija nekatere napade na Matico in njeno delovanje, vzlasti z ozirom na Mohorjevo društvo in na Matico Hrvatsko, in po popravku v zapisniku 44. seje storjene pomote o „Hrvatski Slovnici za Slovence“, da jo po nagradi pisalca odločeni ima in po 60 sold. prodaja Matica v svoji lasti, volijo se z vzklikom vsi dosedanji opravilniki in potrđita se oba odseka — književni in gospodarski. — Na razgovor predsednika dr. Bleiweisa o „Letopisu“ obljubi se mu, da ga pri pregledovanju in popravljanju poslanih spisov podpirali bodo radi kateri odborniki, in da se kakov veči spis tiskati smé tudi posebej, da „Letopis“ preobilno ne naraste. — Brani se tajnik A. Pra-protnik posla svojega z ozirom na njegovo težkoto in na mnogotero javno grajo, pa na večkrat razodeto željo, naj se postavi samostojen tajnik. A — na opominj, da vsem nihče ne vstreže, da je poleg graje celo v občnem zboru dajala se mu hvala, da so tudi pri družih društvi tajniki učitelji (na pr. ranjki Janežič, sedanjí ima tudi drugo glavno službo), da se je imenik „ljublanske škofije“ že mimo prejšnjih znatno popravil, in ako se sprejme nasvet, ravnati po vzgledu družbe sv. Mohorja in po doposlanih vpisovanjskih polah tiskati družnike, bode se zboljšal imenik iz družih krajev, in da mu o počitnicah pomagali bodo v tem odborniki itd., prevzame tajništvo še za tekoče leto.

O nasvetih slišanih v občnem zboru, katerih nekaj je stavil odbor sam, nekaj so jih dodali zbrani družniki, voli se odsek — gg. odborniki Robič, Klun, Vilhar —, katerim naj pomaga tajnik, da po zapisnikih in knjigah Maticinih pregleda in sestavi, koliko in kako naj se izvršijo ter o tem poroča v prihodnji skupščini odborovi. Tako se sprejame na znanje poročilo gospodarskega odseka o hiši banke „Slovenije“, in se dotični odsek vnovič pooblasti, naj ukrene s predsednikom, kar po lastni vésti in po posvétovanju s strokovnjaki Matici za vgodno spozna — z vsemi potrebnimi zagotovili. — O koncu poroča še tajnik, da so od zadnjega občnega zbora pristopili spet štirje novi udje, in na povabilo, naj se z drugimi društvi vdeležuje tudi Matica slavnosti o sreberni poroki Nju Veličanstev, izvolita se podpredsednik dr. Jarc in dr. Poklukar, da nastujeta „Slov. Matico“ v dotičnem posvetovanju.

(Iz odborove seje družbe kmetijske 6. dne t. m.) Odbornik dr. Ahačič poroča o postavi, ktero c. kr. ministerstvo kmetijstva namerava zoper škodo, ki jo delajo živali in lovcji kmetijstvu; po obširni razpravi je bilo po predlogu poročevalčevem sklenjeno, c. kr. vladi nasvetovati, da, če se za Kranjsko kaka nova postava dá o tej zadevi, naj se naredi enaka štajarski. — Neugodno rešitev prošnje, ki jo je družba kmetijska lani ob odhodu naših rezervistov v Bosno predložila sl. finančnemu ministerstvu, da bi za oni čas, ko kmetovalci ne morejo domá gospodarstva oskrbovati, odpustil se jim zemeljski davek, je odbor

obžalovaje na znanje vzel. — Vsled dopisa sl. deželnega odbora, naj bi mu družba kmetijska svoje pozvedbe o novem inštitutu davkovskih iztirjevalcev na znanje dala, je sklenil odbor gosp. Pfeiferja, ki je v zbornici poslancev o isti zadevi interpelacijo stavil do ministerstva, prositi za specialne date, obenem pa ponoviti tudi poziv podružnicam, naj kmalu poročajo, kolikor jim je o tej zadevi znano. — Prošnji bohinske kmetijske podružnice, da bi v Bohinj dobili bika belanskega plemena, se bode skusilo zadostiti; po njenem predlogu se naroči v „Novicah“ priporočani telečji napajač; za ude so bili sprejeti gospodje: Tomaž Hitz, voditelj sirarskih družeb, Janez Mencinger, posestnik in mesar v Bohinji in Janez Šoklič v Savici. — Poročilo gosp. grofa Barbota, ki je družbo kmetijsko zastopal v dunajskem odboru 26. dne u. m., ki ima nalog priprave delati za shod vinorejcev septembra meseca ne Dunaji, je bilo zahvalno na znanje vzeto. — Poročilo, kako se bode družba kmetijska kranjska skupno z vsemi družbami kmetijskimi na Dunaji udeležila slavnosti cesarjeve sreberne poroke, se je naznanje vzel. — Šoli in župniji v Čemšeniku se je iz družbine zaloge dal po en panj s premakljivimi satniki; — prošnja Len. Božiča v Kamnigoricí za denarno podporo čebelarstva se je pa izročila čebelarstemu društvu v rešitev, ker družba kmetijska nima državne subvencije. — Sklenilo se je prositi c. kr. deželno vlado za ponovljeni razglas postave tičjega varstva, — v „Novicah“ pa razglasiti poziv do podružnic, naj delajo na to, da župani in okrajni glavarji storijo svojo dolžnost o pokončavanju gosenic. — Konečno je bilo sklenjeno, da se v spomin cesarjeve poroke v središči družbinega vrta na Poljanah zasadi neki poseben jesen, ki se na vrtih ima zavoljo lepšega in košate svoje veje po strani razprostira.

„Nov.“ (Premeščen) je iz Ljubljane v Celovec dosedanji policijski viši svetovalec gospod Jurij Schweiger, slovenskega jezika popolnoma zmožen; zato to premeščenje tem bolj obžalujemo, ker je bil načelnik tistega oddelka, ki ima med drugimi tudi s slovenskimi listi opraviti. Na njegovo mesto pridé iz Celovca gosp. Janez Parma, kateri nam je do zdaj še popolnoma neznan po zmožnostih in lastnostih.

(Za pirhe) je dobil naš urednik „ankla geschrift“ državnega pravdníštva, ki ga tira pred porotnike, ako v osmih dneh ugovora ne uloži. Ker bi tak ugovor itak nič ne koristil,

nečemo se poslužiti te pravice. Misli je naš urednik, da bo za „pirhe“ dobil kaj boljega. Pa kaj hočemo; tako se godi nam, ki nismo „gesinnungstüchtig, aufgeklärt in liberal.“

(Iz vode zvlekli) so trgovca Plavca blizo posilne delavnice. Bil je že ves od rakov in rib objeden; saj je pa tudi že dolgo, kar se je bil zgubil.

(Popravek.) Dar: Presvitli cesar so za mladenško duhovsko semenišče v Trstu darovali 3.000 gld. (ne pa, kakor smo poročali po tiskarskem pogrešku: 300 gld.)

Razne reči.

— † V petek 4. t. m. je umrl v Celji p. Rogerij Pfeifig, starosta pokrajine štajarsko-kranjsko-koroške, r. l. 1801 v Idriji na Kranjskem.

— Pogreb škofa Gasserja v Briksnu je bil veličasten. Navzoči so bili štirje škofje in mnogo duhovščine, deželni poslanci tirolski in brez števila ljudstva.

— Srbi hočejo železnice v svoji deželi sami zidati in vzdržavati. To je prav pametno.

— „Anežka“ se imenuje list, kateri izhaja na Češkem za krščanske dekleta v I. in „Ludmila“ za krščanska matere že v IV. letu prav z dobrim vspehom. Kdaj se prikaže kaj enacega na Slovenskem za naše matere in dekleta?

Poslanica.

Ker me neprenehoma ljudje napadajo, da sem jaz zložil pesem „od kravjedolinskih deklet“, rečem enkrat za vselej in zastavim svojo častno besedo, da jaz tiste pesmi nisem zložil in tudi ne kovati pomagal. Razžaljeni ljudje naj gredó vendar enkrat tožit, in naj s pomočjo policije izvedó dotičnega pesnika, da bom vsaj enkrat mir imel. Jaz tamošnjih deklet ne poznam in imam tudi važnejše opravke nego opravljati; takovih pesmic še nikoli skladal nisem.

V Ljubljani 11. aprila 1879.

Lipe Haderlap.

Telegrafíčne denarne cene 11. aprila.

Papirna renta 65.05 — Sreberna renta 65.45 — Zlata renta 77.50 — 1860letno državno posojilo 118 — Bankine akcije 811 — Kreditne akcije 246. — — London 117.20 — — Ces. kr. cekini 5.54. — 20-frankov 9.33.

Žitne cene preteklega tedna.

Za tiste, katerim nova mera in vaga še ni gladka, pristavili smo, koliko bi reči veljale po stari meri. 1 hektoliter znaša $3^{26}/_{100}$ mernikov.

Reči	V Ljubljani		V Novem-mestu		V Kranji		V Sodražici		V Mariboru		V Ptujju		V Ormužu		V Celovecu		V Zagrebu	
	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.
Pšenice (hektoliter)	6	71	7	—	7	—	9	45	6	20	5	80	5	—	7	—	6	90
(mernik)	2	20	2	15	2	15	2	60	1	94	1	78	1	80	2	25	2	22
Reži (hektoliter)	4	40	4	88	5	20	—	—	4	30	3	90	4	50	5	—	4	50
(mernik)	1	60	1	50	1	60	—	—	1	32	1	20	1	38	1	54	1	38
Ječmena (hektoliter)	4	40	3	10	4	55	4	15	4	20	3	80	5	40	4	30	4	20
(mernik)	1	30	1	5	1	40	1	30	1	30	—	16	1	55	1	32	1	28
Ajde (hektoliter)	4	40	4	22	4	55	5	76	4	20	4	—	4	17	4	78	4	20
(mernik)	1	45	1	30	1	40	1	76	1	28	1	22	1	26	1	85	1	54
Prosa (hektoliter)	4	55	4	10	4	70	5	84	4	30	3	90	7	80	4	46	5	—
(mernik)	1	60	1	25	1	50	1	78	1	32	1	20	2	40	1	56	1	54
Turšice (hektoliter)	4	40	3	75	4	55	4	95	4	30	3	80	6	60	4	—	3	70
(mernik)	1	30	1	15	1	40	1	50	1	32	1	16	2	53	1	22	1	20
Ovsa (hektoliter)	2	76	2	42	2	76	3	26	2	50	2	80	3	25	3	—	3	—
(mernik)	—	90	—	70	1	—	1	—	—	77	—	86	1	—	—	92	—	29